

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 8 kor. — fill.
Másfelől: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

A kik az optimismus csalóka szemüvegén keresztül mérlegelik a válság esélyeit, azt mondják, hogy fejevárá kibontakozási kísérletei, a melyekkel még a ház megnyitása előtt operálni akar, feltétlenül sikerre fognak vezetni. Merítik ezen hitüket abból, hogy a kormány még mindig nem lépett az erőszakoskodás terére, tehát erre nincs felhatalmazása, vagyis a király éhajtja a békés megoldást.

Lehet, hogy a király szeretné, ha békés úton lehetne elcsinítani az ellentéteket. Mindamellett az optimisták szemüvege ábrándképnek mutat, miután a válság hosszas tartamából azt a feltétlenül helyes következtetést lehet vonni, hogy sem a király, sem a bécsi körök komolyan nem akarják a békés megoldást. A magyarázata nagyon egyszerű. Ha a király és a bécsi körök következetesen arra törekednének, hogy a zavarok nagyobb rázkódás nélkül eltűnjenek, ám minden eszközt felhasználtak volna arra, hogy a nemzet álláspontjához közeledjenek.

Számtalan érintkezési pont akad ott, a hol ellentétek vannak, csak keresni kell. — Ezzel szemben az uralkodó és környezete következetesen távolodtak mind messzebbre a magyar állásponttól, s ma már az a helyzet signaturája, hogy a folytonos távolodás miatt rideggé lett a hangulat és az uralkodónak kényes a rák szerepébe belekóstolni, tudniillik, hogy visszafelé fordítsa a szekeret.

Ezért csalóka ábrándkép mindaz, amit az optimisták fejevárá kibontakozási kísérleteiből az alkotmányválság megoldására vonatkozólag következtetnek.

Mohamed — a magyar nemzet — érezte, hogy neki van igaza, megkötötte magát, hogy nem megy. Azt a hegyet pedig, amelyről ebben a hasonlatban szó van, — a pokol összes ördögei sem tudják — úgy látják — helyéből kimozdítani. Vagy talán az igazságnak lesz elegendő ereje hozzá? Megválnak...

A békekonferencia szénája nincs egészen rendben. Az oroszok nem akarják győztesnek elismerni a sárga fajt. Azaz elismerik ők szívesen, hogy a győzelem pálmája a japánoké! Csak a japánoknak a győzelemhez fűződő jogairól nem akarnak hallani sem. Erről tanuskodnak a táviratok, amelyek azt mondják hírül, hogy a hadikárpótlás kérdése lesz az a szíri, melyen hajótörést fog szenvedni az egész békeakció.

Hát bizony kellemetlen érzés lehet az oroszoknak folyton arra gondolni, hogy a

gögös szláv faj fizessen hadikárpótlást a sárgának. De az is kétségtelen, hogy az igazság a japánok álláspontjában rejlik. Mert a logika törvénye feltétlen jogot ad a győztesnek ahhoz, hogy a győzelem hevében elszórt erejét cengő aranyra felváltva fizettesse meg a legyőzöttet.

Aki harcba keveredik, számoljon azzal a körülménnyel, hogy le is győzhetik és akkor színtelenie kell a leveretést.

Leplezetlenül...

A kormány félhivatalos lapja, vagy jobban mondva Tisza István hangadója Az Ujság, meleg hangon emlékezik meg azokról a szociáldemokrata gyűlésekről, amelyeket tegnap az ország különböző vidékein tartottak. Elsírja az Ujság, hogy ezeken a gyűléseken legalább százezer ember hangoztatta azt, hogy a szövetkezett ellenzékben keservesen csalódtak.

Nyílt titok volt eddig is, hogy az alkotmányellenes kormány és a nemzetközi szociáldemokraták szövetséget kötöttek egymással. Most már azonban a napnál is fényesebben látható, hogy ez a szövetség nemcsak hogy fennáll, hanem napról-napra bensőbbé válik. És csodálatos valami, hogy a szabadelvű párt hivatalos lapja az, amely a szociáldemokratákért talán legjobban lelkesedik, — az Ujság, amely azon szabadelvű párt lapja, amelyik kimondotta, hogy a fejevárá-kormány iránt bizalommal nem viseltetik, de amely lap és vele együtt a szabadelvűpárt is minden alkalmat megragad, hogy tüntessen a kormány mellett.

Ilyenformán azután kiderül az, hogy a szövetkezett ellenzék letörésére tulajdonképpen nem is kettős, hanem hármas szövetség alakult. Nemcsak a kormány szövetkezett a szociáldemokratákkal, hanem szövetkezett mindkettővel a szabadelvű párt is. A magyar nép elképzelheti, hogy mi lenne akkor ha ez a hármas szövetség leverhetné a nemzetet. Egy alkotmányellenes kormány, egy népbolondító érdektársaság és a szabadelvűpárt, amely koldusbotra juttatta a nemzetet, valóban méltók egymáshoz. Annyi bizonyos, hogy ez a szövetkezés jogot nem ad a népnek soha sem.

Ehhez a diszes társasághoz csatlakozott legujabban a szabadgondolkodók csoportja is. Valószínű, hogy eze-

ket is kristóffy ur mozgósította. kristóffy „szabadgondolkodása” közismert dolog. Nem lehetett nehéz a rokonokat kirendelni. Mikor ezek egymást támogatva, egyérelműleg dolgoznak, akkor a keresztény magyar népnek nagyon vigyázni kell, hogy be ne csaphassák.

A szabadgondolkodók a szociáldemokratákkal egyetemben készek mindenre, hogy a maguk hatalmát növelhessék. A szabadelvűpárt lapja nyíltan, leleplezetlenül ezek mellé szegődik és azt mondja, hogy a magyar nemzet a választói jogot csak oly szívesen fogadja, mint a szövetkezett ellenzékéből. És hozzá teszi még, hogy miért legyen az ellenzék keze kedvesebb a népnek, mint a kormányé?

Ezt a kérdést valóban csak egy fizetett párt teheti fel. A kormány keze kedves lehet a szabadelvűpárt előtt, mert ez a párt még mindig azt hiszi, hogy az a kéz ös:zedrótozza a széttört husos fazekat. Kedves lehet a szociáldemokraták előtt, mert a kormány kezének oltalma alatt lázithatnak és boldithatnak. Kedves lehet a „szabadgondolkodók” előtt, mert ezek meg azt reménylik, hogy ez a kéz fog az ő szívök vágyódása szerinti politikát csinálni. Mindezek előtt kedves lehet a kormány kezét. A magyar nép előtt ez a kéz azonban nem kedves, hanem gyűlöletes, mert a nemzet ebben a kézben egy fufanggal dolgozó és az ország és nemzet jogait elrabolni akaró kezét lát. Az abszolutizmus kezét látja a nemzet itten.

A szociáldemokraták gyülekezése és agitálása, a szabadkőművesek belépése a szövetségbe, legyen intő jel nekünk. Tapasztalásból tudhatjuk, hogy mikor ezek együtt dolgozni kezdenek, akkor ellentünk készűl valami. Igaz ugyan, hogy a félhivatalos hazudozók amelyek a szociáldemokraták mozgalmát tulozva kürtölik világgá, nem a nemzet óriási többségének a hangulatát tárják elénk. Viszont azonban az is igaz, hogy a választói jog kérdése oly hatalmas erővel nyomul előre, hogy fokozott mértékben iparkodnunk kell, hogy ez az óriási jelentőségű reform készűletlenül ne találjon bennünket.

A leleplezetlenül folytatott izgatás serkentsen tette minden magyar embert és a megfizetett bérencek hadával szemben vonultassák fel a magyar nemzet hazafiasan érző százazereit.

Tartós és izléses
cimfeliratokat és festményeket,

érczetüket, megyei, városi
és nemesi cimereket, minden-
nemű kaligrafiai rajzokat készít

Zelinger Ede

festő

Debrecen, Darabos-u. 16. (saját ház.)

A válság.

A tegnapi nap a szocialista gyűlések jegyében folyt le. Tizennégy helyen gyűléseztek az általános választói jog mellett. Eből 13 a fejeváry-kormány bérenceiként szereplő szociáldemokratákra esik. Persze — hisz ez a hivatásuk — dícsérték mindenütt a fejeváry-kormányt és elítélték — már a maguk szellemes módján — a koalíciót. Érdekes, hogy Tisza István lapja, az Ujság pártul fogja a szociáldemokratákat, mert — úgy mond — a fő az, hogy jogukat kapjunk, bárhol is. Ez az. Szerintük tehát, először is, a cél szentesíti az eszközt; másrészt nem látják be, hogy a kormány mire akarja felhasználni. A nemzeti jogok kijátszására. Elakarja a figyelmet terelni az ellenzék követeléséről s a politikai közvéleményt más utakra akarja csábítani, hogy e harcban aztán elfeledje a régit! Hát erre nem bírható rá a koalíció. Kimondatott, hogy az általános választói jognak a koalíció többsége híve s meg is adja, amint a rend helyreáll. De most egyelőre nem arról van szó. Most másért küzdenek. S amint ezen küzdelmüknek eredménye lesz és kormányra kerülnek, teljesíteni fogják ezt a kérelmet is, mint más szociálpolitikai reformot. Ez a becsületes út. A többi, a kristóffy-Bokányi-féle szövetekezés egyszerű humbug.

Lukács László békeakciója.

A bécsi tőzsde vetette fel elsőnek a hírt, hogy a király Lukács Lászlót biztármeg a koalícióval való béketárgyalások megindításával.

A hírt nem cáfolták meg eddig és sajtóságos, hogy éppen a taloldali táborban igen is bíznak Lukács illeten missziójának metalan való sikerében. De jelentőséget is tulajdonítanak neki abból a szempontból, — mert hiszen mindenki tudja, a ki politikával foglalkozik, hogy a volt pénzügyminiszter ismételtén is kijelentette, hogy Apponyi Albert gróf nélkül kibontakozást nem kép-

zel el. Ha tehát Lukács László vállalata a missziót olyan irányban, hogy keresi az érintkezést a koalícióval, tekintettel kellett lennie különösen Apponyi Albert gróf intenzigens álláspontjára és így aztán tisztában lehetett azzal is, hogy a régi, kopott alapon tárgyalásokat indítani nem lehet, hanem oly módokat kell keresnie, amelyek egyrészt alkalmasak a tárgyalások elejtett fonálának felvételére, viszont pedig sikerrel is kecsegtetnek.

Azok, a kik Lukács László jövetelét propagálják, azt állítják, — hogy Lukács teljesen kidolgozott tervvel lép a koalíció elé és akcióját már a jövő héten kezdi meg.

Kossuth Ferenc a helyzetről.

A „Neue Freie Presse“ egy munkatársa meglátogatta Karlsbadban Kossuth Ferencet, aki ez alkalommal így nyilatkozott a politikai helyzetről:

— Ha igaz az, amit beszélnek, hogy az uralkodó elhatározta magát arra, hogy a magyar hadsereg nemzetivé tétele ügyében nem enged, akkor nyilvánvalóan *le kell mondanunk a válság megoldásába vetett minden reménységről.* Nem tudom eléggé hangoztatni, hogy Magyarország közvéleménye e tekintetben rendkívüli erővel jutott kifejezésre. Ez a nemzeti ösztön megnyilatkozása, amellyel nem lehet alkudni. Aki meg akarná kísérteni azt, hogy szembe helyezkedjék vele, azonnal elvesztené minden befolyását az országban. Tévedés azt hinni, hogy a mai minisztereknél szimpatikusabb emberekből új kormányt lehetne alakítani. Amíg nem érjük el azt, amit Magyarország közvéleménye követel, addig nem találkozik senki, aki a kormányzás terhét vállalnia venné s ha mégis találkoznék: ez a kormány is azonnal megbuknék. A magyar nemzeti érzést nem lehet okoskodással megfékezni, ha még oly sikerült is az okoskodás. Még soha sem volt rá eset, hogy a magyar nemzetet a rideg non possumos eltérítet-

volna attól, amihez igazán ragaszkodott. Az ellenkezéssel, a rideg állásfoglalással a nemzet ellenállását csak erősítik ahelyett, hogy a passzív ellenállás tovább fog tartani. Nem tagadom, hogy ez nagy kárára van a monarchiának, hogy e miatt a monarchia sok nagy érdeke kárt szenved . . .

Arra a kérdésre, hogy a kormánynak a szocialistákkal való szövetsége nem fog-e ártani a függetlenségi pártnak, Kossuth így felelt:

— A szocialisták az általános szavazati jog követelésével nagy bonyodalmat idézhetnek elő, különösen a városokban. De a falvakban csak törpe kisebbségben vannak. Az általános szavazati jog elve a függetlenségi párt programjának egyik része, de a mi pártunk az általános szavazati jognak nem akarja fölládozni a nemzeti aspirációkat. E két dolog együtt is megvalósítható. A magyar nép óriási többsége megvetné az olyan jogokat, melyeket a nemzeti követelések árán szerezne meg. A magyar népben mindig nagyon élénk a hazafias érzés. A fejeváry-kormány az az ötlete, hogy a nemzetközi szociálisták körében kereszövetségeket, nagyon veszedelmes a monarchikus eszmére nézve, mert ezek a szövetségesek koránt sincsenek annyira eltelve az uralkodó iránt lojális érzelmekkel, mint a függetlenségi párt. Kétségbevonhatatlan valóság, hogy a perszonál-unió alapján álló Magyarország a habsburgi uralom legerősebb bástyája volna — de Magyarország, ha a szocialista párt eszméi jutnak benne uralomra, a monarchikus elvre nézve elveszett.

Kossuth e szavakkal fejezte be a beszélgetést:

Fölötte sajnálom, hogy a király nem tudott meggyőződni arról, hogy jól tenné, ha az engedelmények útjára lépne. Sajnálom, hogy a király nem tudta magát rászánni arra, hogy oly terrenumra lépjen, amelyen az ő tekintélyét és jogait érinteni senki sem

Őszi virágok.

Asztalomom halvány őszi virágok,
Édes anyám könnyje hullott reájuk,
Oh, mert a mig bokorába kötötte:
Őszi méla borongásban,
Tudom, az én halvány képem
Lengett busan körötte . . .

Lám, hiába hazudom az írásba
Napsugárról boldogságról . . . hiába!
Tudja ő: hogy bus, borús az életem
S felvidíteni kis kertjének
Végső szelid mosolyát is
Elküldötte énnekem.

Nézlek, nézlek halvány őszi virágok
S hull a könnyeim, édes könnyem reátok . . .
S mig a szemem könnyet ejt a csokorra,
Száll a lelkem haza felé
És azt az áldott anyakezet,
Anyaszívet csókolja.

Lampérth Géza.

Ráolvasva.

Írta: Pák Emil.

Leányka áll a falusi kiskapuban. Izlésfelen, tarka-barka ruhájától következtetve bizonyosan oláh. Ők szeretik az ilyesmit. — Nyugtalanul tekinget jobbra balra. Bizonyosan vár valakire. Ugyanakkor egy szép szalasz legény fordult be az utcán, s a nélkül, hogy a leány észrevenné, egyszerre ott terem mellette. A leány szemrehányólag reámeli nagy fekete szemét, azután hirtelenül

elfordítja, hogy a legény észre se vegye a kiesördülő könnycseppet.

— Haragszol Anicám?

— Van is rá okom.

— Kevesebb, mint te gondold, oly jó nekem itt tinálatok. El is jövök mindennap jól tudod. Hogy tegnap nem voltam, mikor külön is hittál, nagy okának kellett lenni. Megátkozak bennünket Anicám. Maga az istenszolgája az oltárnál kiáltotta a gyülekezetnek, hogy lépjen el az ég minden áka tégedet, a miért elfordítottál engem a doktorák Jucijától . . .

Nikolau csak a mult őszen került haza katonáktól. Ott is megbeesülték őt. Fel is vitte káplárságig. De itthon igazán nagy az ő becsülete. Hát hogy is ne volna! A kis faluban ő az egyetlen kiszolgált, házasuló legény. Nem is mehet végig az utcán, hogy itt is, ott is rá ne nyitnák a kaput a leányok. Vasárnap délután is mind csak vele akart táncolni a nagy kecsmában.

A falubeli sok leány közül mégis különösen kettő törte magát a szép Nikolauért: a szolgabíróék Anicája és a doktorék Julcsija. Találgatták is a fonóban és a fonón kívül, hogy vajjon melyik lesz a nyertes, melyik lesz Szala Nikolauné?

Mind a két fáta szemének büszkesége volt. Fajának jellemző tulajdonságaival. Karosu, magas termetű az egyszerű ruhában is jól érvényesült. Nagy, beszédes szemek koromfeketének, mint a legsötétebb éjszaka. Halavány arcukon csak akkor ömlött el rózsaszín, ha valaki a legényt emlegette előttük. Emellett pajkosak, mint két rossz iskolagyerek.

Ily körülmények között ki róhatná fel

büntül Nikolaunak, ha sokáig állott a választáson, nem tudva eldönteni a nagy kérdést, melyiket szeresse.

Észrevette ezt a két leány. S ezzel megkezdődött közöttük az élethalálharc Nikolauért.

A falu két legjobb barátja, legádázabb ellensége lett egymásnak. De csak bensőleg. Külöleg most is jól voltak, sőt ő női furfang! — „Kedves“ helyett most már „édesnek“ szólították egymást. Együtt töltötték minden kimenőjüket, hogy így ellessék egymás terveit. Ha ilyenkor valamelyik elejtett valamit a legényről, azt este a másiktól már megtudta a legény. Igaz, hogy egy kicsit másképen tállva fel, mint mondva volt, de hát ez kölcsönbe ment.

Az öreg Julcsa néni, a falu szája, már azt is tudta, hogy a doktorék Julcsijának felmondott a gazdaasszonya.

— De minek is tartaná — kiáltotta nagy hangon, hogy sokan hallják, a piacon — nincs annak a lánynak helyén az esse. — A multkor már azt a nagy levestalát is összerörte, a mit a nagysága hozományul kapott. Most meg mit tett, hallják csak. Ott hagyta az éves bótot és gazdája tudta nélkül a Mózsához ment vásárolni. Azt gondolták azért, mert a kis zsidó pántlikát adott neki a hajába. Nohát nem! Csak azért ment oda, hogy így napjában nehányszor a Nikolauék előtt mehesse el. Igenis azért.

Hallatlan dolog, de Julcsa néninek most az egyszer igaza is volt. Jucinak csakugyan el kell mennie, már mégis írta falujába, hogy hazamegy, még két napja van. Aztán ő elmegy. A legény meg itt marad. Anica is itt marad. Ha ő elmegy, Anicának

akarja. De másrésztől respektálni kell a nemzet érzéseit is, mert a nemzet és a király között az egyetértést Magyarországon csak úgy lehet helyreállítani, ha egyformán építjük az uralkodó hatalmát és növeljük a nép boldogulását.

Románok az általános választójog mellett.

Az általános választói jog érdekében megindult akcióban részt vesznek a románok is. Ma két aradmegyei románokta községben, Gyorokon és Mária-Radnán tartottak népgyűlést, amelyeken Suciú János képviselő és Biróc Döme lapszerkesztő beszéltek. Mindkét népgyűlésen egyhangulag elfogadtak oly értelmű határozati javaslatot, hogy követelik az általános választói jogot és fölkérlik a román nemzetiségi képviselőket, hogy ebben közreműködjenek.

A legközelebb, mint értesülünk, a Délvidék románokta helyein további ötven népgyűlést rendeznek az általános titkos választói jog mellett.

Egyház és iskola.

Iskolai tudósítás. A debreceni ev. ref. egyház leánynevelő intézetében az 1905-6. évi beiratások aug. hó 30-tól szept. 4-ig eszközölhetők naponként d. e. 9 órától 12 ig, d. u. 3 órától 5 ig. Beiratások alkalmával kötelesek fizetni: az elemi és gyakorló iskolába járók az első félévre tanítási díjat 10 koronát, iskolai szükségletekre 10 koronát, nyugdíj illetményül 30 fillért, összesen 20 korona 30 fillért; a felsőbb leányiskola I.-IV. osztályába felvettek első félévre tanítási díjat 20 koronát, iskolai szükségletekre 10 koronát, nyugdíj illeték címen 7 koronát, összesen 37 koronát; a felsőbb leányiskola V. és VI. osztályába valamint a tanítónőképző I.-IV. osztályába iratkozó növendékek első félévre tanítási díjat 30 koronát, iskolai szükségletekre 10 koronát, nyugdíjilletéket 7 koronát, összesen 47 koronát.

Beiratások alkalmával azok, kik most jönnek iskolába, vagy a múlt iskolai éven más tanintézetben tanultak, kötelesek előmutatni keresztleveleket, vagy születési bi-

leszrá gondja, hogy a legény ne is említse többé az ő nevét.

Nem! Ő ezt nem hagyhatja. Cine mintye. Ha én nem lehetek az övé, ne legyen Anica se. Ő tesz róla, hogy nem is lesz. Itt van a Pópa. Azért tartjuk. Segít ez a szegény halandó baján. Lám csak újévkor átkozta el a Kovácsék legényfiát és már tegnap bevitték a vármegyei kórházba. Rossz nyavaját kapott a nyakán. Nem sajnálja ő sem azt a husz garast. Holnap ugyis vasárnap lesz. Kér a pénzéből és elátkoztatja a pappal Anicát.

Szép téli vasárnap volt. A felkelő nap bolygató sugarai megtörték a föld fehér tataróját, s a fagyott hőszegek úgy ragyogtak, mint millió meg millió porbadobott gyöngyszem. Ilyenkor megtelik az istenháza. Nincs semmi munka, s azért a nép unalomból is elmegy.

Ott is volt csaknem az egész falu. Mikor felnyílik az ikonasztás ajtaja és megjelen a nagyszakálu öreg pópa félelmes alakja. Egy nagy könyvet üt fel. Kezeit fenyegetőleg felemeli és szent ajkaival az ég és föld minden átkát esdi a szolgabírók Anicájának fejére, nyakára, arcára, kezére, minden porcikájára, amiért elfordította a doktorok Jucijától legénye szívét.

Az együgyű nép egy szívvvel kiáltja az átokra: ugy legyen, Amen.

Juci megse várja a templom végét. Kárörvendve röpül haza pakolni. Most már nyugodtan mehet haza falujába. Ha az övé nem lehetett Nikolau, nem lesz Anicáé sem, mert a pópa átkának fognia kell . . .

zonyítványukat, avagy az anyakönyvi kivonatot, 12 éves korukig oltási igazolványukat, 12 éven felüliek újraoltási bizonyítványukat, s ha iskolába jártak: 1904-5. évi évről iskolai bizonyítványukat; akik itt jártak iskolába, azok iskolai — s újraoltási bizonyítványaikat mutatják be. Szeptember hó 5-én javító-, 6-án pótló-, 7-én felvételi-, 8-án írásbeli magán-, 9-én szóbeli magánvizsgálatok tartanak; 11-én az iskolai év nyitását meg. A bentlakó növendékek szept. 1-től részesülnek ellátásban s nevelő gondozásban. Az elemi és gyakorló iskolában szept. 4-től kezdődőleg a délelőtti órákban megkezdik a tanítónők osztályaik rendezését. Az igazgatóság.

Az ev. ref. elemi iskolákba a beiratkozás szept. hó 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8-ik napján d. e. 8-11 ig, délután 3-5 ig az iskolakötelezettek leendő tanítóinál történik. Minden növendék, ki a múlt iskolai évben helybeli ev. ref. elemi iskolába járt, szeptember 1-én reggel 8 órakor keresztlevelet, jegygyel és himnlóoltási bizonyítvánnyal jelentkezzék azon tanteremben, melyben a múlt iskolai évben tanult. Vidékről vagy helybeli más elemi iskolából jelentkezők fentebbi bizonyítványokon kívül iskolai bizonyítványukat is tartoznak felmutatni. Beiratás alkalmával — az egyházi árvek kivételével — minden növendék egy korona tisztogatási díjat és 30 fillér nyugdíj illetéket a tanító kezéhez és nyugtájára kifizetni köteles. Az évet megnyitó istentisztelet szeptember hó 5-én délelőtt 8 órakor a nagytemplomban és kistemplomban tartatik meg. Ev. ref. iskolások.

A „Nőipariskolába“ beiratkozni lehet szept. hó 1, 2, 4 és 5-ikén d. e. 9-12 ig, d. u. 3-5 ig. Tandíjmentes növendékeket az iskola mindhárom osztályába felvesszünk. Tandíjengedéért azonban csak olyan lányok folyamodhatnak, akik 14 ik évüket betöltötték, az elemi iskola 6. osztályát jó eredménnyel végezték és szegénységüket igazolni tudják.

A béketárgyalások.

Szombaton értesítette Witte Komura bárót a cár meghagyásáról, hogy Oroszország nem fogadja el a legutolsó feltételeket és hadköltések megtérítéséről szó sem lehet. És a delegátusok még se mentek széjjel, a konferencia nem hiúsult meg; Komura tudomásul vette az oroszok bejelentését, — kérte a tárgyalások elhalasztását mára s hosszú táviratokat küldött a mikádónak.

Azt következtetik ebből Portsmouthban, hogy a japán meghatalmazottak végleg el fogják ejteni a hadköltések követelését, mérsékelni fogják a Sachalin északi részéért megállapított árt, a 600 millió dollárt, beérik talán ennek felével s számítanak arra, hogy viszont Oroszország a kezdetben felajánlott száz millió rubelnél többet fog fizetni önként a hadifoglyok ellátása fejében.

Mindez azonban csak találgatás és reménykedés. Egyébként a portsmouthi táviratok egyhangzóan jelentik, hogy a békekötés küszöbön áll.

Rooseveltet nem csüggesztette el a cár tavrata, amely Witte útján jutott el hozzá. El van rá készülve, hogy Péterhofban nem fogadják el közvetítő indítványát. Mindenesetre meglepetésként jött, hogy Miklós cár nem idegenkedik a választott bíróság eszméjétől, de beavatott körökben azt tartják, hogy erre sem lesz szükség, mert a meg egyezés biztos.

Szibéria városaiból rémes hírek jönnek. Az anarchia oly nagy, hogy a hatóságok tehetetlenek. A tomszki fő kormányzó a lázadók nyílt utcán agyonlőtték.

London, augusztus 29.

Witte tudomására hozta Komura bárónak, azt, amit a cár neki a legutolsó kompromisszum-javaslatra válaszolt. Ezeket az utasításokat — miként maga Witte a Times levelezőjének mondotta — pénteken éjszaka kapta meg Péterhofból. A cár tudomásul vette a japán feltételeknek Sachalin felosztására vonatkozó részét, valamint azt is, hogy a japánok lemondanak a keletázsiai orosz tengeri haderő korlátozásáról s az ázsiai semleges kikötőkben internált orosz hadihajók kiszolgáltatásáról, de a leghatározottabban elutasítja azt a követelést, hogy Sachalin visszavásárlása, vagy akár milyen más címen Oroszország nagyobb összegeket fizessen Japánnak.

Miután Witte a cár nevében megtette ezt a nyilatkozatot, siri csönd támadt. Komura báró egyetlen egy szót sem szólt, s arevonása még csak egy rándulással sem árulta el, hogy már most mit szándékozik tenni, miután Oroszország a hadikárpótlást megagadta.

Witte tartózkodott tőle, hogy a cár utasításához valamely deklarációt fűzzön, egykedvűen elővette zsebéből cigarettatárcáját s szóltanul rágyújtott. Ugyanezt tette Komura is. Így ültek egymással szemben vagy nyolc percig Witte és Komura.

London, augusztus 29.

Általános az a vélemény, hogy Komura végre is vagy teljesen el fogja ejteni a hadikárpótlás követelését és Sachalin északi részéért a kikötött összeget vagy pedig a megállapított 600 millió dollárt a felére, talán még csekélyebb összegre fogja redukálni. Ha ez igaznak bizonyul és Komura megteszi ezt a szenzációs engedményt, akkor a békekötésnek semmi sem fogja útját állani. Bizton remélik beavatott körökben, hogy a pénzkérdés hamarosan kedvezően fog megoldódni. Vannak azonban, akik nem ilyen vérmesek; ezek úgy gondolkoznak, hogy Komura csak azért ajánlotta a tárgyalások elnapolását, hogy jelentést tehesse a mikádónak és a tokiói kormánynak alkalmat adjon annak kipuhatolására, hogy vajjon milyen hangulatot keltene Japánban, ha bele kellene törődni abba, hogy a hadiköltésekért Oroszországtól nem számíthatnak kárpótlásra. Másrészt abban bizakodnak a japán követek, hogy Oroszország a hadifoglyok szállítása és ellátása fejében hajlandó lesz százmillió rubelnél nagyobb összeget fizetni, ennyit ajánlott föl ugyanis Komurának Witte.

Diplomáciai körökben a japánok elhalasztó indítványát úgy fogják föl, hogy az megerősítése annak a hetek óta táplált és nem esőkkent reménykedésnek, hogy a béke biztosítva van.

Tokióban a Daily Telegraph szerint a hangulat határozottan optimisztikus, viszont Pétervárott arra számítanak, hogy Anglia Tokióban erőlyesen fogja befolyását érvényesíteni a konferencia sikerének érdekében.

H I R E K.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

Rendkívül fontos ügyek kerültek hétfőn délután a jog és pénzügyi bizottság elé, a mely Körner Adolf tanácsnok elnöklete alatt tartott ülést. Jelen voltak: Simonffy Imre, Szilágyi Imre, Kovács József, polgármester, Márk Endre, dr. Dóczy Emil, Acél Géza, Roncsik Lajos és dr. Varga Károly tb. tanácsnok, bizottsági előadó. Az első tárgy Gömör megye átirata volt. Győr vármegye felírt az országgyűléshez, hogy a jövőben ne csak a földbirtokosok, hanem a földbérlők is részesüljenek adóelengedésben. Miután pedig erre vonatkozólag a törvény nem intézkedik, kérik az 1883. évi 64. t.-cikk 49. szakaszának ilyen értelemben való módosítását.

Dóczy Emil dr. alügyész szólt érdemlegesen a tárgyhöz, a mely az idei nagy szárazság miatt ugyancsak aktuális. Különösen Hajdumegyében, a hol ugyszólván semmi kapás növény nem termett s egyébként is rossz esztendő volt. Melegén pártolja Győr-

vármegye átiratát, de megtoldja azt azzal az indítvánnyal, hogy az adótelepedés ne csak a szántóföldek, hanem a legelőbirtokok után is számítassék. A bizottság a javaslatot ilyen értelemben hozza meg, javasolja a közgyűlésnek, hogy szorosan Debrecen és környékére tekintettel a miniszter már az idén kivételesen így járjon el, tekintve a bennünket ért elemi csapásokra s engedje el az adót azoknak, a kiknek földje semmi vagy nagyon kevés hasznot hajtott.

Ezután a városi körkémence téglagyártásra 8000 korona póthitel megszavazását határozta el a bizottság. A tiszavidéki mezőgazdák szövetekezete üzletrészek jegyzésével javasolja, hogy 10 üzletrészt összesen 1000 korona értékben jegyezzen Debrecen városa. Özv. Steinfeld Mihályné felajánlotta a városnak a vajdalahosi bérleten épült gazdasági épületeket megvételre, amelyet a szakértők által felvett becsülés szerint javasoltak.

Zombor város József főhercegnek azobrot akar emeltetni s kéri a várost hozzájárulás megszavazására. A bizottság csak az esetben szavazná meg hozzájárulását, ha országos mozgalom indíthatnák.

Kardos László debreceni nagykereskedő mint a közkörház szállítója, arra kérte a várost, hogy áruin a város címerét, mint védjegyet és ezenkívül a város szállítója címét használhassa. A bizottság javasolja a kérelem teljesítését a Kardos évenként 20 koronát fizet a város szegények javára.

Hidvéger Mihály városi bérlet arra kérte a várost, hogy a bérelt birtokon építtessen a város új dohánypajtákát. A bizottság a kérelem teljesítését megtagadja.

Az építési bizottság a külkerületi építkezésekre vonatkozólag szabályrendeletet készített, melyet azonban több rendbeli módosítás végett a bizottság visszautalt a tanácshoz. A hordáripár gyakorlása tárgyában a város szabályrendeletet alkotott, mely szerint ezután a hordárság önálló ipart fog képezni s a hordárokat nem adja ki a város bérbe egyes vállalkozónak. A szabályrendeletet a bizottság a miniszter által kívánt módosításokkal jóváhagyólag terjeszti a közgyűlés elé.

Melocco Péter ismert debreceni cementgyáros új ipartelep akar Debrecenben létesíteni s arra kéri a várost, hogy 2000 négyzetméter területet jelöljön ki és engedjen át neki akár bérösszegért, akár méltányos feltételek mellett örök áron. A főmérnök pártolná a kérelmet, miután az új ipartelepen sok munkás kapna alkalmazást, de előbb tudni kellene, milyen arányú akar lenni a gyártelep, hány embert akar alkalmazni s milyen arányúnak akarja létesíteni. A bizottság ez irányban Melocót felhívja, aki ha megfelelő felvilágosításokkal szolgál, méltányos áron kap a várostól akár bérben, akár örök áron telket, talán a Salétrom tanya mellett.

— **Személyi hír.** Kaczor János Szeged város h. főkapitánya ma délután Debrecenbe érkezett és megtekintette a rendőrségi épületeket is.

— **Vége a vakációnak.** E héten van vége a vakációnak. Csütörtök még augusztus, de péntek már... szeptember, a munkára szánt év első napja. Ekkor kezdődnek országszerte a beiratkozások, ekkor népesülnek meg az iskolák termei, falukat, vidékeket ekkor hagyja el az ifjuság, ekkor mond búcsút a fiú s a leány édes mamájának, testvéreinek, ismerősöknek aztán — megy beiratkozni. Nevezetes esemény ez is. Ma még gondtalan az ifjuság élete, három nap múlva már meg kell érdemelnie a szülők áldozatát s azt a gondos vigyázatot, mely elemi iskolából gimnázistát, a gimnázistából egyetemi polgárt nevelt. A nyár szép volt s volt benne alkalom erő gyűjtésére. Az erő pedig akarát, mely előbb vagy utóbb diadalra. Az ifjuság pályája csupa diadal, fény, boldogság. Álmodok, illúziók, ideálok környezik s vigyáznak lépteire. Ami az élet tapasztalataiban megégett ember előtt keserűség, fáradtság, az ifju előtt könnyű játékszer. Csak egy, mit egyformán ért az öreg és ifju, erős és gyöngy: a haza. Nevelésünk e köré koncentrálódik. Kinek szívében, lelkében örökkön örökké lobogó lánggal ég a haza oltára, attólzezeréves hazánk sokat várhat az ifjuság, mely most gond nélkül tömörül az iskolába, — hivatva lesz egykor megvédeni, boldogítani az Árpádok hagyatékát. Ezt pedig csak úgy érhetik el, ha a jövő küzdelmekre szükséges fegyvereket: a tudomány és hazaszeretet fegyvereit már mostan megszerzik.

— **Meghiusult árlejtés.** Ma telt le a cs. és kir. lovassági laktanya pótraktár hővitésére vonatkozó árlejtés határnapja. Az árlejtés tárgya mintegy 4000 korona értékű munka, amelyre azonban ma délelőtt 10 óráig *egyelleneg ajánlat sem érkezett* a városi tanácshoz. A bizottság kénytelen volt az árlejtés meghiusulását megállapítani és az új árlejtés iránt a városi tanácsnak javaslatot tenni.

— **Gyűlések a kamaránál.** A kamara állandó számvevő bizottsága, ifj. Schwarzwilmos és Debreceni Lajos vezetésével tegnap d. u. 3 órakor ülést tartott s megvitatotta a kamara f. é. II. évfolyamának pénztári számadásait és illetékekkelézési munkáit. A kamara közös bizottsága d. u. 5 órakor Szabó Kálmán elnöke alatt tartotta ülést, melyen az államségélyes kérvényeket intézte el, véleményt mondott végeladási ügyekben s megállapította az 1906. év költségvetésirányzatát.

— **Az első népszanatórium.** Három évi hangyaszorgalmu gyűjtés után abba a helyzetbe jutott a József kir. herceg Szanatórium Egyesület, hogy az első népszanatóriumot építeni kezdi és mivel az Alföld poros levegőjében pusztít a kór legveszélyesebben (a halálozások átlaga 43 százalék) a gyulai Lugos nevű városrészben épül. Az építésre hat pályázó jelentkezett, a legolcsóbb eze között Fodor és Reisinger aradi építésszék 446 650 korona 46 fillérrel. Tudvalevő a sanatórium száz betegre épül és valóságos típusa a közegészség követelte legmodernebb sanatóriumoknak. Külön női és férfi osztálya, betegfelvételi osztálya van. Cigler Győző a genialis tervező valósággal remekelt. Nem ornamentális épület, de a célátérzése vezette gondolatát. Az egyesület alighogy túl van az első sanatórium építési ügyein, tovább nézi földadatait s most már mikor az egész országban megalakulnak bizottságai új sanatóriumok felállítására gondol és színtoly mértékű lesz a társadalom érdeklődése, mint a melyet remél, akkor tíz éven belül négy sanatóriumot épít az ország más-más vidékén.

— **Négy özvegy segítése.** Az egri érsek, Samassa József alapítványt tett Erzsébet királyné emlékére. Az alapítvány kamataiból valláskülönbség nélkül négy özvegy asszony részesül 50—50 korona segélyben, amelyet szeptember 10-én, Erzsébet királyné halála évfordulóján osztanak ki köztük. Segélyben fognak részesülni özvegy Deli Istvánné 5, Boros Mártonné 6, Matelin Zsigmondné 4, és Berta Jánosné 8 gyermek anyja.

— **Megtámadott vendéglős** című tegnapi közleményünkre a következő helyreigazító sorokat kaptuk: Tekintetes Szerkesztő Ur! Tisztelettel kérem b. lapjában jelen soraimnak helyet adni. A folyó hó 26-án virradatok helyiségemben történt botrányra vonatkozólag azt jegyzem meg, hogy bár azt alaptalannak híresztelték nevezett urak, a botrányos eljárásuk miatt megtett feljelentést vissza nem vontam, sőt azt törvényes úton kívánom az elkövetett durva tapintatlanság szigorú megtorlását. — Tisztelettel: Ujvárosi Márton, vendéglős.

— **Garázda ifjak.** Az éjszaka Markovits Dávid és Máró József nevű ifjak nagy botrányt csaptak az utcán. Legelőször is megtámadták Varga László könyvkötő és László József kárpító segédek. Vargát arcul verte Máró, míg László a kabátot tépték le. A két vitéz megtámadta a velük véletlenül szembekerült huszár szakaszvezetőt is, akivel azonban pórul jártak, mert kardot rántott és Márót a kezén megvágta. A két dühös ifju ellen az eljárást megindították.

— **A tifusz terjedése.** A rossz, ihatatlan ivóvíz miatt egyre rohamosabban terjed a tifusz. A mai tanácsülésen beható vita tárgyát képezte a téglavető telep kutainak használhatatlansága. Megállapították a szakértők, hogy a téglavetőtelep kutainak víze egyszerűen ihatatlan. Miután a tifusz a téglavető telepen és környékén szedi legsűrűbben áldozatait, a tanács sürgős intézkedéseket látott indokoltnak. A kutakat mélyíteni fogják mindaddig, míg tiszta iható ivóvízre bukkannak.

— **Gyűlések.** Szeptember hó 5 én délután 3 órakor az ipartestületnél békéltető bizottsági, d. u. 5 órakor pedig előjárósági ülés lesz.

— **Uj képek a kaszinóban.** Két új és felette értékes történelmi képpel szaporodott a debreceni Kaszinó díszterme, ahol most helyezték el II. Rákóczi Ferenc és Wesselényi Miklós életnagyságu képeit.

— **Hamis járlat.** Szőke György, újföldi lakos lovat vett három hónap előtt. A járlatot utólag kapta meg Krausz Mór ügynőktől és csak most vette észre, hogy a járlat hamis. A feljelentést megtette a rendőrségen.

— **Megtámadta a rendőrt.** Bedő Mihály Hadházi-u. 23 sz. alatt lakó napszamos ma reggel részeg állapotban nagy botrányt csapott. Mikor Nagy Lajos 53. sz. rendőr kérdőre vonta, neki támadt, a kalapját földhöz verte, a jelzősipja zsinórját pedig letépte. A dühöngő részeg letartóztatták és hatóság elleni erőszakért fogják felelősségre vonni.

— **Kiselejteztet lovak.** A debreceni mentelepen 10 lovat kiselejtezték és elárvereztek. A kiselejteztet lovak átlag jó árúknak keltek el.

— **Tűzjelző állomások.** A városban a tűzoltóság előterjesztésére tűzjelző állomásokat fog létesíteni, amelyek függetlenül állíthatnak fel az állami távbeszélőtől. Jó volna, ha a tanács a város különböző pontjain rendőrszobákat állítani, hogy ott helyezték el a tűzjelző állomásokat.

— **Terjed a tifusz.** Ma újabb 3 has-tifusz esetet jelentettek be az orvosok. — E hónapban a megbetegedések száma a hetvenet meghaladja.

— **Gondoskodás a kivándorlottakról.** Tudvalevő, hogy Amerikába kivándorolt honfitársainkkal eddig senki sem törődött. A magyar kormány gondoskodása és ellenőrzése véget ér, a mint honfitársaink odaát partra szállanak. Hasonlóképp magukra vannak hagyva a kivándorlók itthon maradt családtagjai, holott úgy azok, mint emezek száz és száz dologban rászorulnak a jöndulatu utbaigazításra és közbenjárásra. Ezen az égető hiányon kíván segíteni a Magyar-amerikai forgalmi intézet, mely hatósági engedéllyel Budapesten megkezdte működését. Az intézet kiterjeszti figyelmét a kivándorlók és hozzátartozók összes ügyeire; tehát eljár katonai dolgokban, megszerzi a házassági és születési bizonyítványokat és egyéb okmányokat, elvállalja az örökségi és a válpörök vitelét, rendezi az ingatlan tulajdo-

nosok jelzáló és egyéb adósságait, közbenjár birtokok parcellázásánál és földek bevásárlásánál és a visszatelepítésnél, azonkívül közvetít mindenféle árumegrendelést és elvállalja Amerikába folytatandó kártérítési perek vitelét. Az intézet kebelében külön jogügyi osztály van, a főváros egyik tekintélyes ügyvédének vezetése alatt s megbízottakkal bír Amerika minden részében.

Amikor sajnálattal tapasztaljuk, hogy a kivándorlás minden intés ellenére fokozódik, némi megnyugvással szolgál ennek az intézetnek a létesülése, mely az amerikai magyarokat és itthon levő hozzátartozóikat megmenti attól, hogy lelkiismeretlen emberekhez kényszerüljenek egyes bajos dolgaikban fordulni. A Magyar-amerikai forgalmi intézet kizárólag honfitársaink érdekeit tartja szem előtt és arra törekszik, hogy előmozdítja a kivándorlottak visszatérését. Bárki fordul hozzá kérdéssel az országból, készségesen szolgál felvilágosítással. Az ügyvivőség címe: Budapest. IV., Ferenciek tere 2.

Jegy nélkül utazott. Az este a vasuton Debrecenbe érkezett 15-16 év körüli sike-néma fiú. A vasúti kocsi búj el és csak Debrecenben vette észre a kalauz. Jegy és pénz nem volt nála, beszélni nem tudott vele senki, de talán beszélni sem tud, mert az irás olvasáshoz sem ért. Egyelőre beszállították a rendőrségre, a hol majd tolmács utján fogják kihallgatni.

Az erdő lakói. Régi panasza már az a Simonyi-úton nyaraló villatulajdonosoknak, hogy a Nagyerdőn kora tavasztól késő őszig egész sereg közveszélyes csavargónak van rejtekhelye. A rendőrség most a csendőrséggel együtt minden éjjel razzitát tart a Nagyerdőn, hogy a nyaralók biztonságát védelmezze és a vakmerő merénylet miatt támadt félelmet eloszlassa.

Vizbefúlt gyermek. Lapunk zártakor egy másik szerencsétlenségről is értesülünk. A sintér telepen egy kis gyermek vízbe fúlt. A szerencsétlen gyermek meghalt.

Nagy istálló tűz. Lapunk zártakor nagy tüzről tették jelentést a tüzoltólakanyának. A József kir. herceg utca 51 szám alatt levő Nagy Sándor féle háznak istállója, a mely az udvar végén van, eddig még felderítetlen okból tüzet fogott, s pár perc alatt lángokban állott az egész épület. — A szeles időben rohamosan terjed a tűz, s bár tüzoltóink megfeszített erővel dolgoznak, hogy a szomszédos épületeket megmenekessék, kérdéses, vajjon sikerül-e ez nekik, mert nagy a vízhiány. Eddig emberéletben veszedelem nem történt. A tüzoltóság dicséretes munkát véggez. Rögtön a színhelyre érkezett Szikszai főparancsnok, Publig főparancsnok, Berkó, Morvay főtisztok s nagy apparátussal vezetik az oltást.

Véres verekedés. Lapunk zártakor értesülünk, hogy véres kimenetelű verekedés történt ma délután a Falk-féle kefégyár előtt. Régen hadilábon állottak egymással Varga Sándor és Kovács Lajos kefégyári munkások. Ma délután is verekek désre került a sor. Délután három óráig csak Varga Sándor támadót hallgatták ki, aki azt állítja, hogy Kovács őt torkon ragadta, majd kiszabadulván a kezei közül, az utcán egy doronggal agyba-főbe verte. A sérült koponyája erős zúzódásokat szenvedett, az alsó karja pedig négy helyen törést szenvedett. Állapota aggasztó.

Arany Bika mulató. Érdekes előadás lesz holnapután a mulatóban, ugyanis Virág Izsó a kiváló ének és tánc-komikusnak tartják jutalom-estéjét. Ez anynyival is inkább érdekes lesz, hogy egészen új kuplékat énekel. A többi tagok is nagy részben új számokat adnak elő. Előre is felhívjuk a közönség figyelmét, az előadás

annál is inkább, hogy valószínűleg ez lesz az idei szezon utolsó előadása.

Félbemaradt dollárkirály. Amerikában akart szerencsét próbálni Weiszhausz Ignác téglási lakos. Az utlevelét meg is kapta, de csak Fiuméig tudhatott vele, mert ott az orvosi vizsgálat megállapította, hogy beteg, márpedig Amerikának csak az egészséges, erőteljes kivándorlóra van szüksége, a beteg emberanyag nem kell neki. Weiszhausz Ignác így került vissza Téglásra, mielőtt hajóra szállhatott volna. Így maradt félbe a Weiszhausz dollárkirálysága.

Balassa féle valódi Ugorkatej a leghatásosabb szépitőszert, mely mint a tapasztalat bizonyítja, minden hölgynek nélkülözhetetlen. Pár nap alatt 2-3-szori bekenés után kisimítja, finomítja az arcot és teljesen eltávolítja a szőrt, bőrfoltokat, pattanásokat stb. arctisztítóanyagot a nélkül, hogy a bőrnek ártalmára volna. Üvege 2 kor., hozzá ugorkaszappan 1 kor., puder 1.20 és 2 kor. Balassa K. gyógyszerárban, — Budapest, Erzsébetfalva. Postaszótküldés naponta.

Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrót, mely legjobb bajusznövesztő és ápolószert az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bérmentve küld a készítő: Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen, Kossuth utca 8.

Tisztelettel értesítem a n. érdemű közönséget, hogy Cimbalmot tanulni kívánókat elvállalok tanítani, kezdettől művészi fokig jutányos ártért. Továbbá Cimbalmok tiszta és tartós hangolását is elvállalom. Teljes tisztelettel maradtam Vad István. Lakásom: Széchenyi u. 8. szám, Keresztépfület.

10 krajcár egy iskolai könyv bekötése Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac utca 12. sz. Stencinger-ház.

TAVIRATOK.

Egy ügyvezető a helyzetről.

Budapest, aug. 29. A kabinet egyik tagja a bécsi „Zeit“ levelezője előtt nyilatkozott a helyzetről. Elmondta, hogy a legutolsó minisztertanács egy csomó törvényjavaslatot fogadott el, a melyek értékesebbek az országra, mintha a magyar vezényszót rögtön megadnák. A passiv rezisztenciával teljesen törvényes alapon fognak szembeszállani. Ezt különben a király Ischlben a leghatározottabban kijelentette, mondván, hogy ő alkotmányos magyar király akar meghalni. Arra a kérdésre, hogy a képviselőházat fel fogja-e oszlatni a miniszterelnök azt felelte, hogy a dolgok menete oda fog vezetni, de még nem bizonyos, hogy ebben az évben, vagy a következő év januárjában vagy májusában, vagy hogy egyáltalában lesz-e új választás.

Egy nyílt levél.

Miskolc, aug. 29. Miklós Ödön orsz. képviselő ma Alacsikáról keltezett nyílt levelet intézett a szirma-besenyői választókerület polgáraihoz, amelyben indokolja a szabadelvű pártból való kilépését és a pártértekezleten való magatartását. Hónapok óta foglalkoztatja már a szabadelvűpártból való kilépés gondolata, Meggyőződése, hogy egy teljesen új párt alakulása nélkül a kibontakozás nem lehetséges. A politikai pártok tömörülésére int, hogy egy nyugodt parlamentaris kormányzás lehetővé váljék. A

nemzeti önállóság és függetlenség minden feltételét az 1867 iki kiegyezés kiépítésében találja. Sürgeti a teljes paritás érvényesítését. Cselekvési szabadságában megmarad a nemzet jogaiért küzdők sorában.

A Zeising-brosúra.

Berlin, augusztus 29. A Zeising-brosúrával kapcsolatban itt egy újságíró kiutasításáról beszélnek.

Egy heti nyugalom.

Budapest, augusztus 29. Politikai körökben azt hiszik, hogy ez a hét nyugalomba fog lefolyni. A politikai élet valószínűleg csak szeptember első napjaiban fog nagyobb arányokat ölteni. Szeptember második hetében ül ugyanis össze a vezérő bizottság, hogy megállapítsa a kormányval szemben szept. 15-én követendő taktikát. Ekkor nyujta be a koalíció az indítványt a kormány vád alá helyezésére. Csak a módozat és keresztülvitel dolgában nincs még döntés.

Szeptember tizenötödike.

Budapest, aug. 29. A függetlenségi párt a vidéki kerületekből küldöttségeket kért szeptember 15-ikére, hogy a parlament előtt a nemzeti követelések mellett tüntessenek. Az eddigiekből itélve körülbelül 10 ezren mennek fel Budapestre. Ezekhez számítható az egyetemi hallgatók óriási száma is. Egy szocialista pártvezér kijelentette hogy az összes budapesti gyárakban beszüntetik szept. 15. a munkát. A pályaudvarokon nagy munkás táborok lesznek, amelyek megakadályozzák, hogy a vidéki küldöttségek a parlament elé menjenek. Aggódnak, hogy ezen a napon Budapesten komoly összeütközések lesznek.

A székelység társasélete.

A székelység mai társadalmi állapota általában egyezik a magyar társadalmi élettel, de vannak külön sajátosságai is. A székely nép általában szorgalmas és takarékos. Az ősi földhöz szívesen ragaszkodik, ezért oly eldarabolt a földbirtoka is. Életmódja egyszerű, s ezért mégis súlyos körülmények között is képes anyagilag gyarapodni. Kisebb vállalatokra van tüzetli szelleme, s apróbb dolgokban okosan kitudja számítani hasznát. Viszont kockázatos vállalatokba semmi szin alatt sem becsúszkodik. A székely hazaszeretetének igazi alapja a haza földje, amelyhez egész a végletekig ragaszkodik. E ragaszkodásából származik szegénysége, de legfőbb erénye is.

Hogy csekély birtokán s nem éppen termékeny földjén kezdetleges gazdasági rendszere mellett is meg tud élni, azt részben a székely nő ügyességének és munkaszeretetének köszönheti. A székely asszony követi férjét a mezőre s együtt dolgozik vele kora tavasztól késő őszig minden gazdasági munkát. Családi élete általában bensőséges és tiszta. A családapa háza népét „családaimnak“ mondja, rendszeren nevelőkön szólítja és tegezi. A nő a férjét „uram“-nak nevezi és kijednek (kegyelmed) szólítja. Az ifjabbak az idősebbeket mindig „kijednek“-nek szólítják, s még testvérek közt is magázza az ifjabb az idősebbet.

A gyermek szüleit „apám uram“-nak vagy „éd's (édes) apám“-nak „anyámaszszony“-nak „éd's (édes) anyám“-nak mondja. Tisztelet megszólítás a „bátyám uram“ „nénem asszony“, melyhez gyakran az ő kijemét is hozzá tesszik. Így tisztelik az apát is. „apám uram ő kijeme.“ Az egy másnak nyujtani szokott kölcsönös segítség

vonzó színezetet ad a székely népeletnek. Egyik szép példája ennek a kalács. Ez abban áll, hogy az egy utca vagy az egész falubeliek valamely sürgős munka esetén segítségére meghívotnak. Minthogy ez kölcsönben megy, senki sem szokta kivonni magát alóla. A gazda munka közben csak kenyérral és pálinkával kínálja meg a kalácsosokat, de a munkát nagy lakoma és rendszerint tánc követi. Az arató kalácsát zeneszó élénkíti. Szépjelle az egymás sorsa iránti érdeklődésnek a radina vagy paszita is, a mi abból áll, hogy a gyermekágyból üdülő asszonynak ismerősei annyi jóféle ételt hozdanak össze, hogy egy lakodalmi ebéd is kiteljen belőlük. Lakomával ünneplik a keresztelést is. A keresztiszülők egymást egész életükön át kölcsönösen komám urannak és komám asszonynak szólítják a megkülönböztetett szeretet és barátság jeléül. Meglett koruk temetése után lakomát, úgy nevezett torozást szoktak tartani. Lakoma közben soha sem hiányzik a pohárköszöntés. A köszöntésnek, ha alkalmi tárgya nincs, legközönségesebb alakja ez „Adjon Isten erőt, egészséget s békességet!”

A székely fiatalágnak legkedvesebb időtöltése a vasárnap tánc és téli esteiken a fonó vagy guzsajos. A székely humor oly áradattal, az élcelődő kedv oly szikrázva sehol sem nyilatkozik, mint ilyen helyeken. Az ifjúság szórakozásához tartozik a husvéti öntözés is. Husvét hétfő reggelén fiúk, legények rózsavízzel szokták megöntözni a lányokat, kik ezt piros tolyással viszonzozzák. Előfordul azonban az öntözésnek régi, kissé erősebb formája is, hogy a legények a lányokat a kúthoz viszik és ott hörögáztatják. „Hadd legyenek firiszek, egészségesek!”

A serdülő ifjúság nyári mulatsága vasárnapként a cinrefutás, labdázás, kótyázás, hintázás, lipinkázás, karikadobás, ördögkerék, „kűnn a bárány, benn a farkas.”

Legérdekesebb és legszebb társasünnep a székelyeknek a lakodalom. Szereplői a nő legényen, menyasszonyon és az örömszüleken kívül a násznagy, násznagyasszony, a vőfély és a nyoszolyó-leányok. Főbb mozzanatai: a kikérés, a jegyváltás, az esküvő, a lakodalmi menet (melyben a hozományt zeneszó mellett négy ökrös szekér viszi) a kótyozás, a lakoma, tánc és pár nap múlva az új asszonynál a kálitálás (első látogatás.)

Külső megjelenése a székelynek általában szerény, noha főként az aranyoszéki és háromszéki székely külsően első tekintetre is meglátszik a férfias önézet. A csikák általában a hegyesebb vidékeken lakók szőkék és szálásabbak. A többiek barnábbak és középtermetűek. Csontrendszerük ép és jól kifejlett. Inkább soványak. Kövérebb termetű csak ritkán fordul elő köztük. Ugyan ez mondható a munkában edzett nőkről is, kik közül kiválóan szépek Udvarhely-megyében a Nyikó mentén találhatók.

A székelynek szellemi és erkölcsi világa is egyezik külsejével. Bátor, eszes és gyors fölfogású, sőt felfogó is, ki könnyebben szed rá másokat, mint ahogy magát rászedni engedi. Nem ok nélkül tartják, hogy a székelynek két esze van. Ő maga mondja, hogy: „Egyik eszemmel azt gondolom, hogy emegvek, a másikká mégis azt gondolom, nem megyek”. Szeret kitérően, feltételesen, kétértelműen, sőt rejtvénytyszerűen válaszolni: „Honnan jön atyafi? — Hazulról. „Itthon van-e a tiszteletes ur? — Tegnap itthon láttam. — Nagyon szeret okoskodni, sőt porlekedni is. Általában a becsületre sokat adó, tisztességtudó, rendszeres, józan és vallásos nép. A veszekedést és verekedést nem keresi, de ha megértik, sérelmét nem hagyja megtorlás nélkül.

Ez erkölcsi tulajdonságai mellett romlatlan életereje és szaporasága teszi e népet a magyar nemzet egyik legbecesebb alkotórészevé. Az erdélyrészi magyar nyelvszigetek és a városok magyarsága a százados viszontagságok között bizonyára nem tarthatta volna fenn magát, ha az erős tömegű székelység nem támaszkodhatott volna s ha a Székelyföldről folyton tartó kitelepülés nem erősítette volna értelmiségi, iparos, sőt

gazdálkodó rétegeit is. Életerejét nyelvének épségben való megtartása is igazolja.

Nem mutatható ki a Székelyföld egyetlen pontján sem, hogy ott a magyar nyelvhatár összességben húzódt volna.

Ellenkezően ő olvasztotta be közéje, vagy földjének széleire letelepedett idegen kisebbségeit, sőt egyes helyeken, mint például Brassóba, többé kevésbé hódítólag lépett föl.

KÖZGAZDASÁG.

Arató ünnep. Gróf Apponyi Géza Nagytormás pusztai arató munkásainak szép ünnepe folyt le. Az asszonyok buzakalásból font koszorú és csokrokkal, sarlóval, tereblyével, a férfiak vállukon himes kendővel, fellobogzott kaszával, zenekaruk vezetése alatt a tisztikar elé vonultak fel. Kiessling Ferenc uradalmi kasznár szép szavakban köszöntötte meg a ragaszkodást a gazda és a tisztje iránt. Aztán vígan mulatoztak.

Új méhészeti egyesület. A bácsberegvármegyei méhészeti egyesület megalakult. Elnök: dr. Klein Adolf, alelnök: Mézáros Gábor, titkár: dr. Dömötör Miksa, pénziárnok: Karácsonyi Árpád, ellenőr: Konec András, ügyész: dr. Vojnits Gyula. Az alapszabályok felterjesztetnek jóváhagyás végett. Az értekezlet elhatározta, hogy „Bácsberegvármegyei Méhészeti Lapok” címen havi szaklapot indít, melynek szerkesztésével dr. Dömötör Miksát bízta meg.

Védekezés a peronospora ellen. A magyar királyi központi szőlészeti kísérleti állomás és ampelológiai intézet feladatának tekinti szervezeti szabályzatai értelmében, hogy a gazdaközönséget utmutatásokkal lássa el a szőlővédelem tekintetében. Az intézet ebbeli munkásságának eredménye az a füzet, amelyben a peronospora ellen való védekezés van népszerű módon eladva. A füzet mint a földművelésügyi miniszterium kiadványa jelent meg s azt bárkinek a kérésére megküldik. Az intézet egyébként díjmentesen ad felvilágosítást, ha bárki szőlőjében betegséget, bántalmat, visszaesést tapasztal és ezt az intézetnek bejelenti.

Az önálló vámterület. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara érdekes jelentésben számol be kerületének gazdasági helyzetéről. A jelentés élénk színekkel festve a gazdasági életnek az elemi csapások és a bizonytalanságba bonyolódó politikai állapot miatt való hanyatlását, hangoztatja a külön vámterület föllállításának szükségét. Szükségesnek tartja ezt annál inkább, mert míg hazánkban a múlt évben ipar és kereskedelem terén országos elernyedés volt tapasztalható. Ausztriában a közforgalmi terén nagyobb volt az üzleti fejlődés, s fokozottabb a vállalkozó kedv föllelése. A kisipar helyzetét a jelentés kétségbeesítőnek mondja. Oka a pusztulásnak: 1. a közös vámterület, 2. a gyáripar, mely elfojtja a kisipart, 3. a rossz ipartörvény, mely a gyáriparral szemben nem védi meg a kisipar érdekeit. Ezeket a bajokat segíteni előszörben az önálló vámterület, az ipartörvény alapos módosítása, s a magyar nemzeti bank létesítése. Szóval az 1848 iki alapon álló program törvényhozás útján való megvalósítása.

A budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi oszarnok jelentése.

1905. augusztus 29.

A) Hizott sertések ára: I. A) Magyar és orosz. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fiatal nehéz (páronként 300 kgrammon felüli súlyban) — 142 fillérig. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 142—143 fillérig. Fiatal könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 142—143 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (pá-

ronként 260 kilogrammon felüli súlyban 143—144 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 142—143 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 141—143 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl) 1. Nehéz (páronként 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. A hizott sertés üzletirányzata változatlanul szilárd.

Utcai lapelárusítók

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

RONCEGNO-FÜRDŐ.

Vasuti állomás 535 méter magas a tenger színe felett.

Ásvány és minden modern fürdők és kurák. — Grand hotel des Bains, elsőrenou szálloda 200 szobával, táncteremmel és minden kényelemmel berendezve. Arnyas nagy park, illatos, pormentes levegő. Térzene, mindenféle nyári sportok. Nyári hőmérséklet 18—22°. **Idény tart május 20-tól október 15-ig** Prospektust kívánatra küld a Fürdőgazgatóság, Roncegno, Délfr.

GLEICHENBERG Gyógyhely

Gyógyjavallatok: a légzőszervek huzatus megbetegedéseinek és azok következményeinek, különösen asztmának, az emésztési szervek szivizmok, a vesék és a hólyag megbetegedéseinek, vérszegénységnek.

Gyógyítóeszközök: Az elismert Konstantin és Emmaforrás (alkalium-riat, savanyuvíz). Diétetikus asztaltal. Jánoskut (alkalis-muriat, vasassavanyuvíz). Remete-forrás (tisztá vastartalmu savanyuvíz), fenyő-, gyóg- és forrásóbelőlegzés magánkamrákban, levegő kamrák, szénsavas fürdők, vizgyógyintézet, massage, gyógygimnasztika, gyógyfürdők, meleg légfürdők, fangófürdők, pihenőtermek, kefir, sterilizált tej. Idegen gyógyvizek mindig friss töltésben. Idény május elsejétől szeptember végéig. Fölvilágosítás és prospektus ingyen. Lakás- és kocsirendelések a gyógyhely igazgatóságánál Gleichen

Mattoni Erzsébet Sósfürdője

gyógyhely Budapest (Budán).
Fürdőidény: április 23-tól október 15-ig

Kiváló gyógyhatással bír
adól bajokban és a test bántalmakban.

Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges ételek, jutányos lakások, jó vendéglő. — Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

SZÖNYEG MARADÉK VÁSÁRI!

A szezonban óriási mennyiség szőnyeg maradék halmozódott fel, melyből feltűnő olcsó árak mellett

Nagy maradék vásárt rendezünk.

Egyes darabok fél- sőt negyed árban is beszerezhetők.

Bosznay J. és Társa

szőnyegházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

„Hollandi gyomorcseppek“

a legkitűnőbb háziszser mindenemű gyomorfájdásnál, gyomorgörcsnél, emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve minden üveghez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni mennek vagy akik tanyákon vagy kis faluban tartózkodnak, hol baj esetén orvosi segítséghez azonnal nem juthatnak.

1 üveg „hollandi csepp“ ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő gyógyszerárban

DEBRECEN, városházzal szemben.

Hirdetések művészi illusztrálása, szövegezése, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések fejlesen díjtalanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, VÁCI-UTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Sziliács-Acélfürdő

(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert, szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, vesebajok, hátgerinc- és idegbajok, bénulás ellen, átzenvedett betegség és erős munkás utáni.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és Dr. Stern J.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, Sziliácsról falragaszok minden nagyobb vasúti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fülvilágosítást és prospectust utazás lakás árkedvezményről az első és utolsó szezonban stb. ad

Fürdőigazgatóság, Sziliács. (Zólyomgyár.)

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó

Idegbetegségekről és Gutaütésről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „EGYSZARVU“-hoz címzett gyógyszerárban DEBRECENBEN kapható.

Gsászári és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berendezések eredeti tervek szerint.

!Gyomorbajosoknak!

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forró vagy nagyon hideg ételek élvezete mártéktelen életmód következtében gyomorbajt, mint:

Gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodása van, egy igen jó háziszser ajánlható mely kitűnő eredménnyel már sok év óta ki van próbálva ez a szer a

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Enne gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keverékéből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor megszüntet emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirájában elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor használandók: fejfájás, felbőgés, gyomorégés, eszmőr melvek biztos előjelei a krónikus gyomorbajnak, s ezek nehányszori használat után elmúlik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fájdalmat, sziv dobogás, álmatlanság, ugymin vértolulások és máj, lép és a Pfortader módszereit a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, hágyadság, mindmégannyi következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotának. Etványtalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjek után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor az elgyengült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegeket és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizonyítja ezt.

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50 és 2.—

Ovakodjunk az utánzatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve: Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0, cseresnye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erögyökér, ehalmus gyökér a 10 0.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szög 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 5 fillér.

Levélbeli közlésekre postasas válaszolnak, ha a szükséges helyre beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„Debrecen”
telefon száma
412.

Ajánlatokhoz,
melyeket valamely jelleg alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okirásokat mellékelni, mert érettség nem vállalhatunk. — Ásokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számít négy hét alatt címzettjük el nem vissza, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Gyönyörű uszár
kutyá eladó. Felvilágosítással szolgálnak Tiszenháromváros utca 7 szám alatt.

Kimérőnek
felvétetik 16-17 éves jó házból való fiú a szilágyságban Csapó-u. 7 szám.

Egy kirakat
szóval megvételre keresetik Bővebbet a kiadóhivatalban. 24-3

Dohány tőzsde
megvételre keresetik vagy megfelelő helyiség. Cim a kiadóhivatalban.

Inteligens
fiatal urfi lány pénztárnok-női, vagy hasonló állást azonnal elfogad. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja.

100 hl. saját természetű
kezelésű kettős Sesta kertjei bor akár egy somában, akár belőle 50 litert meghaladó mennyiség eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Megbízható
nős ember ki 4-500 korona óvadékkal rendelkezik, pénzbeszedői vagy ehhez hasonló alkalmazást keres. cim a kiadóhivatalban.

„Árva leány 18”
levele van a kiadóhivatalban.

„Özvegy vagyok özvegy”
levele van a kiadóhivatalban.

Csak néhány hétig tartó

nagy árleszállítást

rendezünk a nyári idényből visszamaradt szerb vásznak, kartonok, batisztok, zefírek, delinekből s fekete és színes gyapjú szövetekből.

Ezen cikkek közül óriási mennyiségű maradék

fél áron kapható.

Színes napernyők beszerzési gyári áron tavalyi darabok fél áron

Szabó Lajos Fiai cégnél

1 méter divatos blúz-selyem 40 kr.

drb. jómínőségű zefír házi blúz 85 kr. és 1 frt.

1 méter mintázott francia batiszt 35 kr.

Jelzálogkölsönök

(ujak és konvertálások) igen előnyösen, gyorsan kaphatók külföldi tőkék elhelyezése által. — Uradalomak, birtokok és házakon kívül gyárak és ipartelepek is elfogadhatnak jelzálogul. Levélbeli megkereséseket továbbít. Ostear-seopaihe Presse kiadóhivatal Budapest, Kaziney-utca 2.

BALATONFÜRED.

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegye. Posta, távirat és telefon helyben. Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 28-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások, juhsavó-, tej- és szőlőra. — Masszázs. Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő, zuhanyok, balatonfűredi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: vérszegénység, görvélly, gümőkór, csusz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmi, rekedtség, vérkőpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-vérbőrség, női bajok és idegbántalmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, árnyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, tóterem, naponta színelőadások, hetenkint táncmulatság élvezetes kirándulások, séta csolnokázás. Elegáns lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenként 4 koronától, Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/2%-os kedvezményvel, menetérték jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: **Dr. Huray István**, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. **Lingl Valerian** fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfűredi ásványvizet, mely mint éltrendi víz is igenkedvelt, főraktárosa: **Edeskaty L.**, udvari ásványvizézállító **Budapesten**. Ezenkívül kapható a balatonfűredi kutkezelősnél, **Szemerey Jánosnál Veszprémben és Simon Györgynél Székesfehérvárott**. Prospektussal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

A legfinomabb

Calcium-Carbid

legalább 100 kilogramm vételnél

100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akár mely állomásra szállítva, Magyarország főutvonalain.

A számla-összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia Triest.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirat és vasutállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, Ó cs. és kir. Felsőge Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség, magtalanság és terhétlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvélly és angol-kór; a szívnek megbetegedéseinek. **Egyedül álló utókura** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használatát után. **ORVOSOK:** Tiszti főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá **Dr. Blumenfeld Armin**, **Dr. Kanárik J.**, **Dr. Szórényi Tivadar**, **Dr. Grossmann Dezső**, **Dr. Cséri János**, **Dr. Győri Ilona** rendelő orvosok Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Országos hírű modern hidegviz-gyógyintézet! három ásványviz-fürdő! Hideg és meleg ásványviz. Telített szénsavas fürdők Naubelm-kura. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők (bártfai vasláp) Ivókura: (Égvényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők)

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kura. Formentes, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.